

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D., ve věci

žalobce: **I. K.**, narozený dne X
státní příslušnost Ukrajina
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Jiřím Šubrtem
sídlem 1. máje 869/27, 779 00 Olomouc

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 6. 2019, č. j. X, ve věci zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení předmětu řízení

1. Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 2. 7. 2019 se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 6. 6. 2019, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „Ministerstvo“) ze dne 21. 3. 2019, č. j. X, jímž byla žalobci podle ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 46 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

cizinců“), zrušena platnost povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání (OSVČ) a současně mu byla dle ustanovení § 37 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovena lhůta k vycestování z území České republiky 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

II. Žalobní body

2. Žalobce uvádí, že žalovaná stran nedůvodnosti odvolacích námitek neustále argumentuje ustanovením § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, aniž by se námitkami jakkoliv blíže zabývala. Žalovaná nezohlednila skutečnou závažnost žalobcem spáchaného skutku, pro který byl pravomocně odsouzen. Zrušení povolení k dlouhodobému pobytu má pro žalobce stejný dopad jako trest vyhoštění, který ovšem žalobci trestním soudem uložen nebyl. Nelze se ztotožnit s právním názorem správních orgánů, že tyto sankce nejsou srovnatelné. Žalobce v České republice pobývá na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem výkonu podnikatelské činnosti, kterou nadále nebude moci vykonávat. Je pro něj tedy nerozhodné, zda do České republiky nebude moci přicestovat vůbec v důsledku trestu vyhoštění, nebo zda bude moci přicestovat v rámci bezvízového režimu, neboť obě tyto alternativy mu znemožňují vykonávat zde podnikatelskou činnost, tj. realizovat účel, pro který v minulosti přicestoval a pro který zde do dnešního dne pobývá. Zrušením povolení k dlouhodobému pobytu při současném uložení trestu v trestním řízení tak došlo k porušení zásady zákazu dvojího trestání. Žalovaná aplikovala ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ryze formálně, aniž by tím dosáhla sledovaného účelu. Žalobce spáchal přečin ohrožení pod vlivem návykové látky, který nijak nesouvisel s jeho podnikáním. Zrušením povolení k dlouhodobému pobytu nebude žalobci znemožněno pobývat na území České republiky krátkodobě, a tudíž nebude možné zcela vyloučit opakování trestné činnosti. Stát se naopak připravuje o příjem z daní, které by žalobce coby prosperující podnikatel nadále odváděl. Ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je navíc v rozporu s ústavním pořádkem, konkrétně s právem na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života. Žalobce poté uzavírá, že odkaz žalované na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 Azs 147/2016-30, je zcela nepřiléhavý, neboť se zde jednalo o drogovou trestnou činnost páchanou členem organizované skupiny po dobu několika měsíců. V případě trestního jednání žalobce se jednalo o ojedinělý exces z jinak bezproblémového chování, přičemž splátky peněžitého trestu řádně hradí.

III. Vyjádření žalované

3. Žalovaná s podanou žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Žalovaná při hojné citaci rozhodnutí správních soudů uvádí, že pokud žalobce spáchal úmyslnou trestnou činnost, musel si být vědom důsledků ohrožujících nejen realizaci jeho rodinného a soukromého života, ale i jeho pobyt na území České republiky. Skutečnost, že žalobci nebyl uložen trest vyhoštění, nebránila Ministerstvu za splnění zákonných podmínek ve zrušení povolení k dlouhodobému pobytu. Správním orgánům při aplikaci ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců nepřísluší posuzovat přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince, přičemž aplikací dotčených ustanovení nedošlo ani k porušení dokumentů vyšší právní síly.

IV. Skutková zjištění

4. Z obsahu správních spisů krajský soud zjistil, že žalobce pobývá na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání (OSVČ) s platností od 17. 3. 2018 do 16. 3. 2020. Dne 24. 1. 2019 obdrželo Ministerstvo sdělení Okresního

soudu v Olomouci o tom, že žalobce byl trestním příkazem tohoto soudu ze dne 17. 7. 2018,

sp. zn. 9 T 122/2018, který nabyl právní moci dne 3. 10. 2018, uznán vinným ze spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle ustanovení § 274 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, za což mu byl uložen peněžitý trest ve výměře 25 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 16 měsíců. Dne 30. 1. 2019 vypravilo Ministerstvo oznámení o zahájení správního řízení ve věci zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, jež bylo žalobci doručeno dne 5. 2. 2019. Na základě výzvy k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí obdrželo Ministerstvo dne 12. 3. 2019 vyjádření žalobce, v rámci něhož dokládá splácení peněžitého trestu a dále uvádí, že svého jednání lituje a postup Ministerstva považuje za porušení zásady zákazu dvojího trestání. Dne 21. 3. 2019 vydává Ministerstvo rozhodnutí, kterým žalobci ruší platnost povolení k dlouhodobému pobytu (viz odstavec 1. rozsudku). Proti tomuto rozhodnutí brojí žalobce odvoláním, v němž namítá obdobné skutečnosti jako v nyní projednávané žalobě, zejména nezohlednění závažnosti skutku a porušení zásady zákazu dvojího trestání. O odvolání rozhodla dne 6. 6. 2019 žalovaná napadeným rozhodnutím, jehož odůvodnění se v podstatných bodech shoduje s jejím vyjádřením k žalobě.

V. Právní posouzení

5. Krajský soud poté co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
6. Podle ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců *Ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.*
7. Podle ustanovení § 46 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců *pro povolení k dlouhodobému pobytu platí obdobně § 31 odst. 1 písm. a) až e), § 33, 34, 37, 38, § 55 odst. 1 a 2, § 56, § 58 odst. 3 a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum.*
8. Podstatou žalobní námitky je skutečnost, že žalovaná nezohlednila závažnost žalobcem spáchaného přečinu, coby důvodu pro zrušení povolení k dlouhodobému pobytu, ve vazbě na účel jeho pobytu a trestní řízení proti němu vedené, což má za následek negativní dopad do právní sféry žalobce (nemožnost nadále vykonávat podnikatelskou činnost na území České republiky). S ohledem na dikci a jazykový výklad shora citovaných relevantních ustanovení se krajský soud zprvu zabýval otázkou, zda byly správní orgány v posuzovaném případě vůbec nadány patřičnou diskrecí, tj. možností rozhodnout v určitých mezích podle vlastního uvážení. Na tomto místě je třeba připomenout jednu ze základních zásad činnosti správních orgánů, dle níž tyto orgány uplatňují svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž jim byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém jim byla svěřena (§ 2 odst. 2 správního řádu).
9. Ve vztahu k posuzování závažnosti cizincem spáchaného trestného činu byla již otázka užití správního uvážení opakovaně řešena Nejvyšším správním soudem, který v rozsudku ze dne 18. 12. 2008, č. j. 7 As 21/2008-101, uvedl, že *„správní orgány mají v určitých případech možnost v rámci své rozhodovací činnosti zohlednit konkrétní okolnosti, specifika a*

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

jedinečnost rozhodované věci a na základě těchto svých úvah rozhodnout. Použit správního uvážení lze ale pouze v těch případech, kdy toto oprávnění zákon správním orgánům přiznává, a to pouze způsobem a v mezích stanovených zákonem. Výjimečně však, zejména tehdy, má-li uplatnění správního uvážení vést ke zmírnění neúnosně tvrdých dopadů zákonné úpravy na fyzickou či právnickou osobu, že by jejich uplatnění bylo v rozporu s principy, na nichž je založen právní řád, může zmocnění ke "zmírňujícímu" správnímu uvážení být obsaženo v zákoně jen implicitně, a tedy vyplývat z povahy a podstaty příslušné právní regulace. Tato úvaha je jen odrazem jednoho ze základních principů správního řízení zakotveného v § 2 odst. 1 a 2 správního řádu a zároveň v čl. 2 odst. 2 Ústavy a v čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Pokud by si tedy správní orgán usurpoval správní uvážení i tehdy, kdy mu to právo neumožňuje, postupoval by nejen protizákonně, ale i protiústavně. Prostor pro uvážení nelze dovodit z ustanovení, které správnímu orgánu jednoznačně stanoví, jakým způsobem má rozhodnout za splnění určitých podmínek. Nejvyšší správní soud má za to, že právě ustanovení § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců neposkytuje správnímu orgánu v obvyklých případech možnost správního uvážení v tom smyslu, že by mohl u určitých trestných činů shledat, že nejsou důvodem k neprodloužení víza, zatímco u jiných, že takovým důvodem jsou. Citovaná ustanovení stanoví správnímu orgánu jednoznačně povinnost rozhodnout určitým způsobem za předpokladu splnění v zákoně uvedených podmínek a nedávají mu prostor pro vlastní úvahu o různých aspektech spáchaného úmyslného trestného činu, např. jeho povaha či závažnost.“ Ačkoliv se v tomto případě jednalo o zamítnutí žádosti stěžovatele o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem rodinným, podstata v podobě spáchaní úmyslného trestného činu je však stejná jako v nyní projednávané věci. Obdobně judikoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 3. 2017, č. j. 10 Azs 249/2016-47, podle něhož „ustanovení § 35 odst. 3 (jednalo se o žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání - pozn. soudu) a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců taktéž neposkytují správnímu orgánu možnost užít správní uvážení, tj. zvažovat různé aspekty spáchaného úmyslného trestného činu, jakými jsou jeho závažnost a povaha, či rozlišovat mezi úmyslnými trestnými činy, které jsou důvodem pro zrušení dlouhodobého pobytu, a které nikoliv. Citované právní normy stanoví správnímu orgánu jednoznačně povinnost rozhodnout určitým způsobem za předpokladu splnění podmínek uvedených v zákoně (obdobně viz rozsudky NSS ze dne 27. 1. 2012, č. j. 8 As 34/2011-85, nebo ze dne 9. 10. 2013, č. j. 1 As 85/2013-51).“ Správní orgány tak postupovaly v souladu se zákonem, pokud nezohlednily skutečnou závažnost žalobcem spáchaného skutku, neboť v tomto rozsahu nebyly nadány patřičnou pravomocí.

10. Pokud jde o zbylou část žalobní námitky týkající se dopadů napadeného rozhodnutí na podnikatelskou činnost žalobce, tak ani stran posouzení těchto skutečností nemohly správní orgány užít diskrece a v případě zjištění relevantních okolností (ohledně dopadů do soukromého a rodinného života žalobce) nerozhodnout o zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Krajský soud připomíná, že povinnost posoudit přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince nelze vztahovat na všechna rozhodnutí podle zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016-30, bod 23, a ze dne 18. 11. 2015, č. j. 6 Azs 226/2015-27, bod 11); správní orgán má naopak posuzovat přiměřenost jen těch rozhodnutí, u nichž to zákon o pobytu cizinců výslovně stanoví (např. dle ustanovení § 37 odst. 2 zákona o pobytu cizinců a dalších). Obdobně jako u posouzení závažnosti spáchaného trestného činu, tak ani zde nebyl dán správním orgánům prostor k úvahám způsobilým ovlivnit výsledek správního řízení. Jinými slovy řečeno, námitky žalobce, že v rámci krátkodobých

či bezvívzových pobytů na území České republiky nebude moci pokračovat v podnikatelské činnosti nebo že stát v důsledku ukončení jeho podnikatelské činnosti přijde o příjmy do veřejných rozpočtů, nebyly správní orgány v tomto případě vůbec způsobilé hodnotit. Stejně tak pro správní orgány nemohla být relevantní skutečnost, že se žalobce již žádné další trestné činnosti nedopustil a že peněžitý trest řádně splácí. Jde-li o žalobcem tvrzenou formální aplikaci ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tak zrušením platnosti povolení k dlouhodobému pobytu skutečně nemůže být žalobci zcela zamezeno v opakování trestné činnosti v rámci krátkodobých pobytů na území České republiky, což ovšem ani není účelem daného ustanovení; účelem je takové riziko ohrožení veřejného zájmu maximálně snížit.

11. K namítanému porušení zásady zákazu dvojího trestání krajský soud předně uvádí, že sám žalobce připouští odlišnou právní povahu institutů trestu vyhoštění a zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. K vzájemné provázanosti obou „sankcí“ trestního i správního práva se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 3. 2014, č. j. 7 As 103/2013-37, tak, že *„správní orgány nejsou v žádném případě vázány předcházejícím rozhodnutím soudu vydaným v trestním řízení. Skutečnost, že stěžovateli nebyl uložen trest vyhoštění, nebrání správnímu orgánu v tom, aby ve správním řízení rozhodl o správním vyhoštění.“* Analogicky lze přitom tento závěr vztáhnout i na nynější případ, neboť správní vyhoštění představuje nepochybně citelnější zásah do právní sféry cizince, než zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Žalobce si měl a mohl být při páchání úmyslného trestného činu vědom veškerých možných důsledků, které s sebou odhalení předmětné trestné činnosti ponese, a to jak v rovině trestněprávní, tak i rovině zákona o pobytu cizinců (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 18. 2. 1999, sp. zn. IV. ÚS 108/97). Žije-li žalobce na území státu, jehož není občanem, musí počítat s tím, že zavrženíhodné jednání směřující proti právem chráněným zájmům tohoto státu, jehož se dopustí, může mít s velkou pravděpodobností za následek, že daný stát ukončí právo stěžovatele na jeho území pobývat (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 Azs 147/2016-30). Závěry posledně citovaného rozsudku lze, i přes žalobcem namítanou nepřiléhavost, aplikovat i na posuzovaný případ, jelikož povaha trestněprávně relevantního spáchaného skutku nemá na závěr správních orgánů o zrušení pobytového oprávnění cizince žádný vliv (viz odst. 9. tohoto rozsudku).
12. Pro úplnost zbývá dodat, že k otázce ústavní konformity ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců se vyjádřil Nejvyšší správní soud v již cit. rozsudku ze dne 18. 12. 2008, č. j. 7 As 21/2008-101, tak, že *„v daném případě dochází ke střetu práva na ochranu rodinného života stěžovatele a veřejného zájmu na ochraně společnosti. S ohledem na znění ustanovení § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je zřejmé, že zákonodárce považoval za nutné pro ochranu tohoto veřejného zájmu stanovit jako jednu z podmínek udělení a prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu a jako důvod ke zrušení tohoto povolení, aby se jednalo o cizince, který nepáchá úmyslnou trestnou činnost. Je tedy otázkou, zda by při uplatnění principu proporcionality obstál vedle práva stěžovatele na ochranu rodiny veřejný zájem, kterému je třeba dát přednost. Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že tento test provedl již zákonodárce při přijímání této zákonné úpravy a shledal, že zájem státu a společnosti na tom, aby se na území České republiky nezdržovali cizinci, kteří spáchali úmyslný trestný čin, za nějž byli odsouzeni, a mohli tedy představovat byť jen potencionální hrozbu pro společnost, je mnohem důležitější a závažnější, než individuální právo tohoto cizince na ochranu jeho rodinného života.“* Krajský soud se v otázce ústavnosti dotčeného ustanovení zcela shoduje

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

se závěrem v posledně citovaném rozsudku a neshledal důvody pro postup dle čl. 95 odst. 2 Ústavy ČR, zamýšlel-li snad žalobce řízení o kontrole ústavnosti vyvolat.

VI. Závěr a náklady řízení

13. Za situace, jak je popsána shora, dospěl krajský soud k závěru, že správní orgány nebyly v daném případě povolány k užití správního uvážení stran závažnosti spáchaného skutku či dopadů do podnikatelské činnosti žalobce, ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců bylo aplikováno v souladu se závěry dosavadní judikatury správních soudů, nebyla porušena zásada zákazu dvojího trestání a ani nebyl shledán rozpor s ústavním pořádkem; žaloba tedy není důvodná, a proto ji soud postupem podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I.).
14. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. vzniklo právo na náhradu nákladů řízení; procesně neúspěšnému žalobci právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo. Vzhledem k tomu, že podle obsahu spisu žalované žádné náklady řízení nevznikly, soud rozhodl tak, že žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (výroky II.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Olomouc 20. dubna 2021

Mgr. Jiří Gottwald v. r.
předseda senátu